

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 28 Julii, 1770.

Några år å rad, har en grå mast, eller något flags snigel, afbitet mina kälplåator wid roten, i jordstorpan. Skadan bringade mig i år, at estertänka huru jag skulle slipa detta lilla skade-djur. Jag erindrade mig, at i barndomen hafwa sedt, at en Trågårds-mästare, då han wille gräswa för kåsen, först på käl-landet lät upbränna gamla torra käl-stjelfkar, torkat ärte-ris och annat rafferi, som han på käl-landet räffat tilsamman i små högar; och då detta war nedbrunnet, utspreddes elden och askan jämt öfwer käl-landet. (Det förstår sig sjelf, at han för-rättade detta i lungt wäder och wårdade elden). När jag frågade Gubben om ordsaken til detta brännande, fick jag til swar, at det steddde til sö-rekommående af mast, jord-loppor och dylik ohyra; samt at askan bidrog desutan til wärtligheten. Detta medlet har jag i år tilsgripit, som ock så slagit ut, at all min hwit-käl städt i fred för rot-frätande ohyra, och är desutan frodig och härlig. Men på et blåfåls-land, några alnar

från hwitkåls-landet, hwarest ingen sådan bränning blef onstald, där har rot-massan flere gånger afbitet åtskilliga plantor. Utan twiswel måste denna Masken lagt sina frö eller ägg uti de gamla, öfwer wintren på kål-landet qwarliggande, kålstjekar och andra efterlemnade torra vegetabilier, uti hwilka, då de upbrännas, äfwen massa-äggen förstöras; hwarjämte selswa askan torde och wara Masken obehagelig.

Detta meddelas Almånheten; och skulle det fågna mig, om mine k. Landsmän, nästa år, och så framgent, finna här af samma nytta, som jag rönt.

N. M.

* * *

Saga om Tuppen.

Nått som vår Tupp han plaskar, gal,
 Bland hönsen spralar, skroar, låckar,
 Och emot andra Tuppar poekar,
 Ut den dit nalkas west är fahl;
 Kom Gladan fram och honom skrämd:
 Vår Tupp då hula, lopp och flög,
 Och sig i göm-hål undansmög.
 Lånt hur vår Tupp sig då utskämde.

Den är ej altid verklig stor,
 Som af passion och elakt kynne
 Tar twungit an et sådant lynne,
 Som uti ädla sinnen bor.

På storskrut plågar alltid följa,
 At skrutar'n sjelf den förste år,
 Som wetne om sin swaghet bår,
 Då han sit inre ej kan dölja.

Min läsare! konsten at känna sig sjelf är oun-
 bärilig för hwar och en, som wil med egen och
 andras werkelige fördel (jag wil ej säga mer)
 wistas i människjo-samhälle. Brister man i
 denna nödiga wetenskap, så händer merendels, at
 man af en ottyglad egen-kärlek, genom sina egna,
 i eget tycke ojäm förliga egenskapers otidiga uphö-
 jelse, sårar andras heder, och bedrager de ensal-
 dige; men känner man sig sjelf, så wet man både
 at åka och wända, man wil då med toma ord
 hwarken bedraga eller bedragas, ej draga til sig
 andras sinnen, de där sedan sakna, hwad de, på
 blomstrande ord tro sig töra finna, ej heller klän-
 ga sig up på andras arlar, för at synas stor: för
 dem, på hwilkas kostnad sådane upblåsas, och
 för dem, hwilkas ögon de söka at förblinda, är
 det en lycka, om jag får så säga, at den sjelf-
 käre och tyck-myfne är merendels alltid sjelf den
 förste, som dräger af masquen, och wid passio-
 nernes hästiga utbrott witar sin swaga. Stor-
 skrut har wäl alltid swårt för at hålla sig inne,
 men det brister hästigast ut, där det finner min-
 sta motståndet; där råkar det otwungit i lusten,
 som en raquet, tils det spricker af sig sjelft. Det
 är lätt för Michel råf at bita och kasta, då han
 kommer i en menlös gåse-hop; men låter Jägarn
 G g 2 höra

höra sin röst, vågar han intet dit: och träffar han Michel i gås-hopen, så får Michel swettas för arbetet.

Sakerne som gifwa mod äro ätskillige. (För-låt mina infällen) en som ålskade tobak och brän-win hade til ordståwe: tobak upfrisfar kroppen, och bränwin gifwer mod. Och ån mer: modet ger makt, sade Råringen, som stångades med tju-ren. Tilfållen at wisa sit mod är elika; då en stackars man blef förd under bordet af sin hu-stre, och, wid någorlunda tystnad i huset, stack fram hufwudet, och blef därfore med hvtande mine skarpeligen tillfrågad af Nilla, huru han under-stod sig sådant, utan at åsventyra näsan; swarade han: Jo knassen törs wågat! Det war courage! Barn plåga roa sig med, at af såp-löder upblå-sa runna blåddror och slåppa i lusten, hwilka inom några ögnablick spricka: detta liknar tåm-meligen storfruktens uptog, i anseende til dem sjelfva och fruktens hastiga förswinnande.

Så snart wi sjelfwa uphöga våra egna egen-skaper, så sela wi: röja wi sjelfwa motsatsen, som öfver hånder, så är felet större, och skammen dubbel. Rätt som en dålig murare, som arbe-tade för bönder, stod och skröt öfwer et half-får-digt arbete, huru fort och wål det gådt, så föll det alskannans öfwer ånda; och hwem war då mera snäll-fotad undan, ån bönsåsen sjelf; han tänkte, at hwar enda sten war færdig til at hån-nas. Och då bonden med sura miner och skarpa ord tillfrågade honom, huru det kom sig; swarade han:

han: Nå nå! det kan intet gå både fort och wäl, intet heller kan det stå til Dömedag. Sedan måste han under upbärande af mycken försmädelse göra om sit eländiga arbete. Då swal-ungen wil flyga ur boet förr än han fått någorlunda tillräckeliga wingar, så faller han på gatan, och blir et rof för katten. Det är farligt at gå på stöltor; ty man kan hastigt falla, och få både Skrapenåsa och annan Skada. Min Läsare! studera på at känna dig sjelf; den wetenskapen både hedrar och gagnar dig wid alla tillfällen.

Kundgörelser.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Stora Hamnegatans Kote. Tisdagen Köpmansgatans Kote. Onsdagen Sillegatans Kote. Torsdagen Kronhusgatans Kote.

Sistlidne Måndag, som war den 23 i denna månad, har en obekant Man, uti bref til Domprobsten här i Staden, behogat öfversända en Summa af 100 Dal. S:mt, til utdelning ibland de fattigaste i Domkyrko-Församlingen. Domprobsten aflägger, hos denna Christeliga och medlidande människö-wännen, på de fattigas wagnar, en wördsam och hjertelig tackfägelse under trognaste tilsönskan af all andelig och lekamlig Guds wälsignelse, jämte den försäkran, at denna hedersamma undsättning skal, efter yttersta mögelighet, redeliga blifwa, efter gifwarens åstundan, dem nödlidandom tilståld.

Nåst.

Nästkommande Torsdag, eller den 2 Augusti, blifwer Auction hållen uti kungliga Stårbhuset, uppå jewelier, guld, silfwer, koppar, ten, malm och järn-saker, diverse meubler, säng- och lin-fläder: m. m. som ej så noga kunna specificeras, då äfwen selswa fasta egendomen, som wid det tilfället kan nogare beses, en hågad köpare kan bliwa ägare af.

Uti Bohus läns Fårgård äro twänne wäl-belågne sill-salterier til salu: det ena på Droust wid fiskelåget Mollesund 4 mil från Marstrand, samt 4 och en half från Uddewalla belåget: det andra på Tjörns land och Molnebo hemmans egor, ungefärl. 1 mil från Marstrand belåget, med beqwäme och i godt stånd befintelige salterier-hus. Om tilståndet och wälbelägenheten med desse twänne salterier, så i anseende til sillens antingen upköpande eller fiskande, som tilgång af folk wid de när belågne hemman, kan hågade köpare på stället göra sig närmare underrättade, samt om priset på Post-Contoiret uti Uddewalla få accordera.

Et wäl belågt sill-salterie, nära wid Stigbergsliden, med tilhörigheter af kar, bingar, med mera, som til et sill-salterie behöfwes, hwaruti kan saltas et ansenligt partie sill, jämte salt-bod, Rypare-werkstad, windar samt tilräckeligt utrymme, kommer nu genast at bort-arrenderas, och kan så tilträdas, när som åstundas: hågade arrendatorer kunna imedlertid på Tryckeriet få underwisning om egaren.

Uti

Uti Norra Karlsund, på Hästerviks ågor, snedt
 öfwer Warholmen, är et wäl belågit salterie til
 salu, eller emot hyra at nu genast tiltråda, ontin-
 gen med eller utom zne innemurade koppar-*kätt-*
lar; för öfrigt bestående af en man-bygning med
 zne rum och en förstuga, täfte med bräder och te-
 geltak, en stor salterie-bod, et trankeferie wäl-
 situerad, samt enskylt utrymme, som til sådant be-
 hof kan åstundas, widare underrättelse fås af
 Herr Lars Kåhre.

Instundande Tisdag, som är den 31 Julii,
 flokkan 9 före middagen, kommer uti afstedade
 Amiralitets Öfwer-*Steyparen* Märten Swanbergs
 hus, på nya Wårswet, genom offentlig Auction
 och utrop, at försäljas, afledne Amiralitets Eng-
 och Archlie-*Skrifwaren* Elieser Barks efterlem-
 nade wakra lösöron, bestående af sörgylt och oför-
 gylt silfwer, koppar, mässing, blåck- och järnsaker,
 sång- lin- och gång-kläder, lärfts-wåfwar, porcel-
 laine, glas och hus-meubler, samt en samling af
 wakra, andeliga och werldsliga böcker, m. m.;
 hågade köpare låra sig förmodeligen ofwaanåmn-
 de dag och stund, sam utsatt ställe infinnua.

Som en hop oinlösta böcker ännu ligga i Com-
 ministrers huset, sedan Auctionen därstädes hölts
 i April månad; så anmodas deras egare, så wäl
 som de, hwilka strax uttagit, men ännu icke be-
 talte sina inropade böcker, at i nästa wecka hjelpa
 räkningarne til slut, och böckerna til wederbörli-
 ga ställen. Skulle ock någon wid sina böckers
 uttagande i förste dagarna, undsätt *Baazi* Hi-
 storia

storia Chronologica och *Torini* & *aliorum orationes*, tåktes densamme sådant benågit tilkänna gifwa, på det rätte egaren af dessa två också måtte däraf blifwa innehafware.

Hos Herrar Johan And. Lamberg och Söner finnas til köps nyligen inkommen extra god jötmjölks ost, samt friska bruneller i askar: äfwen försäljas där sammastädes större och mindre Slands gölfsten för billigt pris.

Hos Herr Lars Råhre finnes nyligen inkommet Ängelst hwetemjöl.

Hos Herr Joh. Mich. Dahl finnes extra godt grönsaltadt stall-ore kött i tunnor, m. m. för billigt pris til köps.

En post-wagn, uti godt stånd, och för et ganska billigt pris, är til salu, och kan beses hos Repslagaren Schwarz.

Swer-rum för et litet hushåll med kök in åt gården, twänne rum åt gatan, för någon ungdom, tillika med inrättning för en krambod inunder, blifwa, hos Herr Olof Ekberg, på Kyrkogatan, nästkommande Michaelis lediga, at emot hyra tiltrådas.

Det gifwes Allmänheten tilkänna, at Fransöfke Språkmästaren, Herr La Borde, som en kort tid waret i Stockholm, nu är kommen tillbaka hit å orten, och årnar underwisa dem, som wilja lära Fransöfka språket, antingen hemma i deras hus, eller hos honom: han ber uti aflidne Tapetmakare Beckers arsingars hus på Magasinsgatan.